

کابل - 12 سرطان 1391 (2 جولای 2012)

معمای حملات پاکستان به کنرها

محمد اکرام اندیشمند

حملات توپخانه و راکت نیروهای مرزی پاکستان به مناطق مرزی ولایت کنر برای دومین سال تکرار میشود. صد ها گلوله ی توپ و موشک پاکستان در طول هفته اخیر بر ولسوالی های دانگام، اسمار و سرکانی کنر فرود آمد. سخنگوی والی کنر از شلیک 850 گلوله سخن گفت که به جراحت چهار نفر و مهاجرت پنجم خانواده از خانه هایشان انجامید.

در اواخر بهار و اوایل تابستان سال گذشته نیز حملات مشابه از آنسوی مناطق مرزی بدرون نقاط مسکونی کنر انجام یافت که به مرگ و جراحات ده ها نفر غیرنظامی به شمول کودکان انجامید. جالب آن بود که در آخرین روزهای جویای 1390 (29 جوزا - 19 جون) که صدها موشک و گلوله های توپ پاکستان قریه ها و خانه های مردم کنر را درهم می کوبید، رئیس جمهور کرزی از بهبود روابط پاکستان و افغانستان سخن گفت. در حالی که والی کنر و ژنرال امین الله امرخیل فرمانده نیروهای پولیس مرزی حوزه شرق افغانستان آنرا تجاوز پاکستان بر افغانستان خواندند. امرخیل در سرطان پارسال استعفا داد که جامعه جهانی، ناتو، پاکستان و همه از حملات راکتی برخاک افغانستان انکار میکنند. هرچند ژنرال پولیس افغانستان از انکار مقامات دولت خود سخن نگفت، اما سکوت دراز مدت مقامات دولت به خصوص سکوت طولانی رئیس جمهور کرزی در گلوله باران پاکستانیها بر کنر در واقع بیانگر انکار و کتمان دولت افغانستان بود. هر چند رئیس جمهور و مقامات دولت بعداً این سکوت را شکستند و در طول تابستان سال پار صدای التماس و اعتراض بلند داشتند، اما باری رئیس جمهور افغانستان انتشار گزارش رسانه ها را در مورد حملات موشکی و توپخانه ی پاکستان شایعه سازی مطبوعات خواند که بر روابط دوکشور تأثیر منفی میگذارد.

تکرار حملات موشکی و توپخانه پاکستان در نواحی مرزی ولایت کنر طی دوسال متوالی و مواضع متفاوت و حتا متناقض دولت و جامعه مدنی افغانستان در این رابطه حکایت از معمای پیچیده ای دارد. اما معمای بغرنج تر از آن وقوع این حملات در شرایط حضور نظامی ایالات متحده امریکا و ناتو در جهت حمایت از دولت افغانستان است. این واقعاً معمای شگفت آوری است که پاکستان در حالی خاک افغانستان را گلوله باران میکند که ده ها هزار نیروی نظامی امریکا و اروپا در کشورما وجود دارد. فضای افغانستان در نظارت و تسلط کامل آن نیروها است. هر گونه رفت و آمد گلوله و پرواز هواپیما از آسمان افغانستان تحت نظر و کنترل امریکایی ها و ناتو قرار دارد. حتا در مناطق معینی از ولایت کنر نیروهای امریکایی و ناتو مستقر هستند. اما چرا گلوله های موشک و توپ پاکستان از برابر چشمان امریکا و ناتو میگذرند و بر سر قریه ها، خانه ها و مردم کنر فرود می آیند؟

معمای پیچیده تر از آن سکوت دولت افغانستان بر سکوت و بی تفاوتی نیروهای ناتو و امریکا و اهداف پاکستان از این حملات است.

سخنگوی وزارت خارجه افغانستان در آخرین و اکثش دولت دیروز(اول جولای 2012) گفت اگر حملات راکتی پاکستان قطع نشود به شورای امنیت ملل متحد شکایت می کنیم. اما این سخنگو نگفت که آیا از سکوت و بی اعتنائی نیروهای امریکایی و ناتو هم در برابر حملات پاکستان به شورای امنیت ملل متحد شکایت میبرد یا نی؟ مگر این سخنگوی وزارت خارجه کشور ما نمیداند که بسیاری از این کشور های عضو شورای امنیت ملل متحد در افغانستان نیروی نظامی دارند؛ نیروهایی که کم از کم آسمان افغانستان در کنترل و نظارت آنها قرار دارد.

واقعیت این است که در این معما هیچ کسی و هیچ طرفی به هیچ طرف دیگر راست نمی گوید. در این معما همه طرف ها چشمان خود را به حقیقت می بندند و همه با هم دروغ میگویند. جامعه مدنی، نخبگان، روشنفکران، تحلیلگران و سیاستمداران افغانستان که حتا با دولت افغانستان سر رقابت و مخالفت دارند نیز گپ راست و حسابی در مورد این معما و حل آن ارائه نمیکنند. وقتی هفته ی پیش تحلیل یکی از تحلیلگران سیاسی و نظامی را در تلویزیون طلوع شنیدم که میگفت پاکستان برای انتقال و جابجایی مخالفان مسلح افغانستان مناطق مرزی کنر را آتش باران میکند، به این پرسش پاسخی نیافتم که به قول ایشان مخالفان مسلح افغانستان چگونه بدون آتش نیروهای پاکستانی وارد سایر ولایات و مناطق افغانستان میشوند و دست به عملیات نظامی میزنند؟ آن دسته های جنگجو و انتحاری در نبود آتش نیروهای پاکستانی چگونه بدون پایتخت نفوذ میکنند و در کنار ارگ ریاست جمهوری می جنگند و منفجر می شوند؟ اگر آتش باری نیروهای پاکستانی بر مناطق مسکونی کنرها در جهت جابجایی مخالفان مسلح دولت افغانستان یا همان جنگجویان طالب و القاعده باشد، آن جنگجویان بدون آتش نیروهای پاکستانی چگونه خود را به سایر مناطق و شهرهای افغانستان میرسانند؟

در حالی که همه کس و همه طرف ها در افغانستان از دولت و نهادهای دولتی تا نهاد های مدنی و غیر دولتی و حتا امریکایی ها و ناتو هر ازگاهی، عملیات و جنگ مخالفان مسلح دولت افغانستان یا طالبان را ناشی از دخالت و حمایت پاکستان تلقی میکنند. اما هیچ کسی و هیچ طرفی به شمول پاکستان بصورت شفاف و صریح راز این دخالت و این جنگ را نمی گشایند تا گره این معما باز شود. تا زمانیکه به این پرسش پاسخ راست، روشن و عملی ارائه نشود، معمای دخالت و جنگ پاکستان در افغانستان حل نمی شود:

خواست و مطالبه ی پاکستان از افغانستان و بالعکس مطالبه ی افغانستان از پاکستان چیست؟